

En pause fra skurkerollen

Politiken | 10.05.2015 | | Sektion: Kultur Side 10 | 827 ord | Artikel-id: e50651c4 |

Original artikel

Læsernes Redaktør: Svinebønderne blev ofre en enkelt dag. Det huede ikke læserne: hvor var dokumentationen?

af BJARNE SCHILLING

VI SANG ustandselig i de små klasser i folkeskolen.

Vi elsked' de grønne lunde, og Kom, du store pruhest, lad mig klappe dig, mens storken sidder på bondens tag, og Søren's far har penge og ko og kalv i vænge og Her er soen, sikken én, messingring i næsen! Og når vi ikke sang, tegnede vi.

Halvdelen af tegningerne forestillede prinsesser - det var pigernes - og resten traktorer: Massey--Ferguson (det udtaltes Massy-Færguson), David Brown, Ford, Zetor, Fordson Major, BM Volvo, og hvad de hed alle sammen. Kun de få af os, der ikke kom fra en gård, sad og måtte bryde hjernen med, hvad vi skulle tegne. Sådan var det at vokse op på den fede lollandske muld. Det havde været en ualmindelig dårlig ide at indlede en debat om miljøbelastning, halekupering eller MRSA-bakterier, men det var vi også forskånet for.

Alle de problemer er først kommet ind i debatten, i takt med at Morten Korchlandbrugene er blevet til fabrikker, og landmændene er blevet byboernes fjender. Landbruget er på alle måder kommet på afstand, og besøgsbondegårde er skudt op, så skarer af måbende børn kan se, at maden er levende, inden den ender i køledisken.

DET ER ikke nødvendigvis alle middagsretter, der fremvises i levende live. Der var lukket og låst, da vi i den forløbne uge stod uden for en sjællandsk svinestald sammen med gårdejeren. Ikke så meget som et lillebitte billede af en gris kunne vi få lov til at tage, for indenfor er der muligvis MRSA-bakterier, og de er et voksende problem for os alle sammen, fordi de ikke kan slås ned med antibiotika. Så vi viste et billede af en traktor i stedet for (en Claas 830 Axion, kan jeg oplyse).

Onsdag havde redaktionen valgt at se MRSA--problemet fra landmændenes side, og til det brug havde Politiken Research stillet de 990 medlemmer af Danske Svineproducenter en række spørgsmål om konsekvenserne af, at MRSA er blevet så udbredt.

374 havde svaret, og hver fjerde af dem sagde, at de har haft ubehagelige oplevelser ved kontakt med sundhedsvæsenet, plejehjem eller lignende på grund af den multiresistente bakterie. Vi bragte eksempler på, hvordan en operation pludselig blev afbrudt, og hvordan et barn fra et svinelandbrug er blevet afvist hos en dagplejer, i begge tilfælde på grund af frygten for MRSA-smitte.

' Stemplet af en svinebakterie' hed vores forsideartikel i onsdags, mens artiklen på politiken.dk fik overskriften ' Landmænd mødes med frygt alle steder'.

Det burde den ikke have haft. Artiklerne fik flere læsere til at reagere vredt. Dels syntes de, at svineproducenterne og deres familier helt urimeligt blev fremstillet som ofre, dels rejste de tvivl om troværdigheden af rundspørgen: »Det fremgår direkte af underteksten i grafikboksen, at resultaterne ikke er repræsentative.

Den bemærkning gør det jo helt absurd at offentliggøre artiklen. Og hvad blev der lige af Politikens journalistiske skarphed og vilje til at vise samfundsansvar? Bønderne tager jo ikke rigtig ansvar, og samfundet er jo ikke hjulpet af denne ' sød musik - det er synd for - journalistik'«, skrev en læser.

Det er rigtigt, at landmændene for en gangs skyld ikke udelukkende sås i rollen som nogle slemme karle, men med journalistisk skarphed følger pligten til at se en sag fra alle vinkler - også landmændenes.

Redaktionen har gennem det seneste år bragt i alt 120 artikler om MRSA-problemet, og det er mildt sagt ikke blevet nedtonet, at smitten stammer fra landbruget. Det blev heller ikke forbigået i onsdagens artikler, som efter min mening var både fair og relevante. På forsiden stod der: »Sidste år fordobledes antallet af registrerede bærere af svine-MRSA til 1.276 tilfælde. Og det skønnes, at op mod 12.000 er

bærere uden at vide det. Det har også fået landbrugsorganisationerne til at erkende, at svine-MRSA er kommet for at blive de næste mange år. Hver tiende eller flere af de registrerede smittede har ikke haft kontakt med svin, så der er smitteveje fra gårdene ud i resten af samfundet«. I øvrigt afviste journalist og forfatter Kjeld Hansen i artiklerne, at svineproducenter stigmatiseres.

RUNDSPØRGEN blandt svineproducenterne var ganske rigtigt ikke repræsentativ, men det var da også deklareret. Sagen er, at vi ikke kan foretage de såkaldte frafaldsanalyser, der skal sikre, at gruppen af adspurgte ligner hele den gruppe, vi vil undersøge.

Det skal vi gøre opmærksom på - og gerne deklarerer endnu tydeligere, end vi gør for øjeblikket, hvor det står nederst i vores faktabokse. Vi skal stå ved, at vores målinger alene viser en tendens - men det gør de så også. Det er ikke tale om, at resultaterne er værdiløse, men at man ikke må bruge dem til at drage alt for hårde konklusioner.

Det gjorde redaktionen efter min mening heller ikke - bortset fra et enkelt sted: i netavisens overskrift 'Landmænd mødes med frygt alle steder'. Den var strammet for meget. Det er åbenbart svært at kurere.

bjarne.schilling@pol.dk